

POLSKA STOMATOLOGJA

DWUMIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY WSZYSTKIM DZIAŁOM
STOMATOLOGJI I NAUKOM POKREWNYM.

ORGAN KLINIKI STOMATOLOGICZNEJ UNIWERSYTETU J.K., POLI-
KLINIKI STOMATOLOGICZNEJ UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO,
ZWIĄZKU STOMATOLOGÓW LWOWSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ,
CENTRALNEJ RADY LEKARZY-DENTYSTÓW RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ, POLSKIEGO KOMITETU NARODOWEGO MIĘDZYNARO-
DOWEGO ZWIĄZKU DENTYSTYCZNEGO (F. D. I.), SEKCJI POLSKIEJ
MIĘDZYNARODOWEGO ZWIĄZKU STOMATOLOGICZNEGO (A. S. I.)
ORAZ STAŁEJ DELEGACJI POL. ZJAZDÓW STOMATOLOGICZNYCH.

IX. ROCZNIK — 1931.

REDAKTOR NACZELNY:

PROF. DR. ANTONI CIESZYŃSKI.

REDAKTOR DZIAŁU SPRAWOZDAWCZEGO I ZAWODOWEGO:

DR. HENRYK ALLERHAND.

ADMINISTRACJA:

DR. KAROL ATLAS.

LWÓW — 1931.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: LWÓW, UL. ZIELONA 5 a I. p.

POLESKA

STOMATOLOGIA

WYDZIAŁ STOMATOLOGII
KATEDRA STOMATOLOGII

WYDZIAŁ STOMATOLOGII
KATEDRA STOMATOLOGII
WYDZIAŁ STOMATOLOGII
KATEDRA STOMATOLOGII
WYDZIAŁ STOMATOLOGII
KATEDRA STOMATOLOGII
WYDZIAŁ STOMATOLOGII
KATEDRA STOMATOLOGII
WYDZIAŁ STOMATOLOGII
KATEDRA STOMATOLOGII

IX ROKZNIK

WYDZIAŁ STOMATOLOGII

WYDZIAŁ STOMATOLOGII

4867.a.38/39

TREŚĆ DZIEWIĄTEGO ROCZNIKA. 1931.

Wykaz prac oryginalnych.

	Str.
Allerhand H. Publicystyczno- i społeczno-zawodowa działalność prof. Cieszyńskiego	38
Andressen V. Patohistogeneza naszklwia a rozpoczynająca się próchnica błony oszklwonej	183
Appleton J. L. T. Kontrola bakterjologiczna leczenia zakażeń okołowierchołkowych	195
Atlas K. „Nateina“ Llopisa, nowy środek leczniczy skaz krwotocznych	221
Asgis J. Zastosowanie zasady ulotropsj w leczeniu ropotoku	205
Beretta A. Odżywczo drobnoustrojowa teoria próchnicy a obecny stan badań nad nią	227
Cavina C. Mój sposób wykonywania przeszczepów kostnych w obrębie żuchwy	443
Coën-Cagli. Przyczynek do radiologii stomatologicznej	241
Cybulski W. Stomatitis bismutica	247
Cieszyński A. Fragmenty z mojego życia	(Nr. 4) VI
— O zakażeniu ropnem, ropowicach szczękowych i ich leczeniu; D) Badanie kliniczne; E) Charakterystyka obrazu klinicznego odnośnie do przestrzeni międzypowięziowych; F) Leczenie ropowic. Technika operacyjna i dalszy przebieg leczenia (c. d.).	I
— O zakażeniu ropnem, ropowicach szczękowych i ich leczeniu; G) Ropowice szczękowe zagrażające życiu. Thrombophlebitis. Sepsis. — Powikłania. (c. d.).	63
— Wykaz prac naukowych 1906—1931	147
Dobrzański A. O połkniętych protezach zębowych jako ciałach obcych w przełyku oraz ich wydobywanie zapomocą ezofagoskopji	257
Dobrzaniecki W. Plastyki twarzy	271
Gombiński J. O djatermji	295
Gorczyński H. Cztery przypadki białaczki ze znaczną zmianami w jamie ustnej	307
Gratzinger M. Djagnostyka roentgenologiczna próchnicy i jej znaczenie praktyczne	329
Gruca A. Przyczynek do kazuistyki guzów jamy nosowo-gardzielowej	335
Haber G. Przyczynek do odontoplastyki	357
Guy W. Kilka spostrzeżeń o uspieniu	347
Haderup E. Separacja zębów przy ubytkach stycznych	369
Hilarowicz H. Zagadnienia nowoczesnej techniki znoszenia bólu przy operacjach ze szczególnem uwzględnieniem chirurgji głowy i szyi	375
Huet E. O wiertarkach elektrycznych	389

Ivy H., Ennis M. L. Technika roentgenograficzna przy diagnostyce zła- mań szczękowych	379
Jaccard R. Walka z próchnicą środkami wewnętrznymi	423
Jankowski M. Nowy model protezy po całkowitej resekcji szczęki górnej	427
Jarząb J. Rany cięte i wypalane w jamie ustnej	435
Karnibad. O powołaniu lekarza-dentysty	93
Lippel G. Nieco o zgryzie	479
Loth E. O niektórych różnicach antropologicznych jamy ustnej i jej po- chodnych	485
Mamlok H. J. Podstawy biologiczne pielęgnacji w jamie ustnej	494
Melchior M. Różne postacie zapalenia kości szczękowej pochodzenia zę- bowego	501
Morelli G. Paradoksalna reakcja termiczna próbą dobrze wykonanego znie- czulenia żuchwowego	521
Muzi E. Znaczenie zmian zębowych wywołanych kwasami	529
Nord Ch. F. L. Nowe perspektywy w ortodoncji	541
Ottesen I. O zaburzeniach krążenia w miążdże zębowej i ich następstwach	551
Palazzzi S. Wyleczenie przewlekłych zapaleń ozębnej szczytowej z wy- tworzeniem torbieli zapomocą terapii koloidowej	561
Parma Č. Znaczenie budowy tkanki kostnej dla enoralnej techniki roentge- nowskiej	577
Piperno A. Zapalenie stawu barkowego i kolanowego w następstwie ogniska septycznego okołożębowego	587
Prinz H. Przykra woń z ust. Jej przyczyny i zapobieganie	595
Riha F. O torbielach szczękowych bez powodującego zęba	613
Salamon H. Ogólne wskazania dostawki	623
Szabó J. Zmiany histologiczne błony śluzowej jamy ustnej spowodowane ssawkami górnych dostawek	631
Szymonowicz J. Przyczynek do kosmetycznego zaopatrywania obustron- nych i bocznych szczelin wargi górnej	651
Tellier J. Rozważania dawniejsze i nowsze z dziedziny patologii ogólnej chorób dziąsłowych	657
Wilga H. W sprawie uchyleń wyrzynania się zębów stałych	673
Zemski J. L. Zabieg otwarty przy daleko posuniętych przypadkach perio- dontoklajji oparty na zasadach Cieszyńskiego	685
Zeńczak M. Spostrzeżenia kliniczne nad metalem Wipla i jego stosowanie w aparatach regulacyjnych	699

Sprawozdania.

Allerhand H. Zjazd doroczny Fédération Dentaire Internationale, Bruksela 10—17 sierpnia 1930 r.	35
Jankowski M. Sprawozdanie z kongresu włoskiego stomatologicznego w Wenecji 1930 r.	99

Oceny książek.

Heyman Z. Pochewkowa korona porcelanowa	98
Tilman. Neuralgja nerwu trójdzielnego	93

Skorowidz alfabetyczny treści i nazwisk autorów.

Nazwiska rozstrzelone oznaczają artykuły oryginalne.

- Allerhand. Publicystyczna i społeczno-zawodowa działalność prof. Cieszyńskiego 139. — XXIV. Zjazd doroczny F. D. I. Bruksela, 10—17 sierpnia 1930 35.
- Adressen. Patohistogeneza naszkliwia a rozpoczynająca się próchnica nabłonka szkliwnego 187.
- Antropologiczne różnice jamy ustnej i jej pochodnych 485.
- Appleton. Kontrola bakterjologiczna leczenia zakażeń okołowierzchołkowych 197.
- Asgis. Zastosowanie zasady ulotropsi w leczeniu ropotoku 209.
- A. S. I. Komunikat III. Kongresu w Budapeszcie, wrzesień 1931 r. 110, 144¹⁾. Tymczasowy program 111, 145¹⁾.
- Atlas. „Nateina“ Llopisa, nowy środek leczniczy skaz krwotocznych 221.
- Beretta. Odżywczo-drobnoustrojowa teoria próchnicy i obecny stan badań nad próchnicą 231.
- Białaczka, cztery przypadki zgorzeli w jamie ustnej 307.
- Błona śluzowa, zmiany histologiczne 634.
- Bólu znoszenie przy operacjach, technika nowoczesna ze szczególnem uwzględnieniem chirurgii głowy i szyi 375.
- Cavina. Mój sposób wykonywania przeszczipów kostnych w obrębie żuchwy 446.
- Cieszyński. O zakażeniu ropnem, ropowicach szczękowych i ich leczeniu I, 63. — Fragmenty z mojego życia 119. — Wykaz chronologiczny prac 1906—1931 r. 149. — Mianowanie honorowym członkiem Wiedeńskiego Towarzystwa dentystycznego 154. — Działalność jego publicystyczna i społeczno-zawodowa 139. — Jego życiorys w nr. 4 V. (Ks. Pam.). — Kurs leczenia obrażeń szczękowych dla lekarzy-dentystów wojskowych urządzony w wolnej Polsce w IV, 1919 r. w Poznaniu przez prof. Cieszyńskiego 136. — Pierwszy kurs uzupełniający urządzony przez prof. Cieszyńskiego we Lwowie w 1919 r. 132. — Polacy w Szpitalu rezerwowym we Wiedniu podczas wojny światowej 133. — 1913/1914. Pierwszy zespół pracowników w Instytucie dentystycznym Uniwersytetu Lwowskiego 133. — Pracownicy Kliniki stomatologicznej U. J. K. w 1929 r. 146. — Wizyta kliniczna w oddziale obrażeń szczękowych we Wiedniu (1914/15) 133. — Zespół współpracowników stomatologów, pracujących w oddziale obrażeń szczękowych w szpitalu rezerwowym I, we Wiedniu w 1915 r. pod kierownictwem prof. Cieszyńskiego 136.
- Coën-Cagli. Przyczynek do radiologii stomatol. 241.
- Cybulski. Stomatitis bismutica 247.
- Djatermja w stomatologii 295.
- Dobrzaniecki. Plastyki twarzy 271.
- Dobrzański. O polkniętych protezach zębowych jako ciałach obcych w przełyku, oraz ich wydobywanie zapomocą ezofagoskopji 257.
- Dostawki, ogólne wskazania 626.
- Dziąsłowo-zębowe choroby, rozważania dawniejsze i nowsze z dziedziny patologji ogólnej 659.

¹⁾ W numerze 3, 1931 r.

- F. D. I. — P. K. N. Komunikat III. Międzynarodowego Kongresu w Paryżu 3—8 sierpnia 1931 r. 107. — O organizacjach międzynarodowych dentystycznych i stomatologicznych i współdziałanie w nich polskich organizacyj dentystycznych i lek. dent. 129. — 8-my Międzynarodowy Kongres dentystyczny w Paryżu 2—8 sierpnia 1931 r. 140. — Program Zjazdu 141. — Skład komisji P. K. N. — F. D. I. 132. — Protokół posiedzenia P. K. N. — F. D. I. 18/VII. 1930 133. — Protokół posiedzenia P. K. N. F. D. I. grupa lwowska, 7/X. 1930 r. 136. — Walne Zgromadzenie P. K. N. — F. D. I. 138.
- Fragmenty z mojego życia (Cieszyński) 119.
- Fotografie — portrety: Adressen 174. — Aşgıs 206. — Beretta 228. — Cavina 444. — Ennis 402. — Guy 348. — Huet 390. — Ivy 400. — Mamlok 492. — Melchior 502. — Morelli 522. — Nord 542. — Ottesen 552. — Piperno 588. — Prinz 596. — Riha 614. — Salamon 624. — Stobiecki 151. — Szabó 632. — Tellier 658. — Zemsky 686. — Zilz 1.
- Fundusz pogrzebowy Zw. lekarzy-dent. (nr. 3) 154.
- Gombiński. Djatermja w stomatologii 295.
- Gorczyński. Cztery przypadki zgorzeli w jamie ustnej przy białaczce 307.
- Gratzinger. Dżagnostyka roentgenologiczna próchnicy i jej znaczenie praktyczne 329.
- Gruca. Przyczynek do kazuistyki guzów jamy nosowo-gardzielowej 335.
- Guzy jamy nosowo-gardzielowej, przyczynek do ich kazuistyki 335.
- Guy. Kilka spostrzeżeń o uśpieniu 351.
- Haber. Przyczynek do odontoplastyki 357.
- Haderup. Separacja zębów przy wypełnieniach stycznych 369.
- Heyman. Pochewkowa korona porcelanowa 98.
- Higiena jamy ustnej, czy oprze się w przyszłości na podstawach biologicznych 499.
- Hilarowicz. Zagadnienia nowoczesnej techniki znoszenia bólu przy operacjach ze szczególnem uwzględnieniem głowy i szyi 375.
- Huet. O wiertarkach elektrycznych 393.
- Ivy i Ennis. Technika roentgenograficzna przy dżagnostyce złamań szczękowych 407.
- Jaccard. Walka z próchnicą środkami wewnętrznymi 423.
- Jankowski. Nowy model protezy po całkowitej resekcji szczęki górnej 427.
- Jarżab. Rany cięte i wypalane w jamie ustnej 435.
- Jarżaba mianowanie członkiem honorowym Międzynarodowej Akademii dentystycznej w Waszyngtonie 154.
- Kalendarz zjazdowy 61.
- Karnibad. O powołaniu lekarza-dentysty 93.
- Kasy Chorych a pomoc lekarska dla dżiatwy szkolnej 153.
- Kopczyński. Kasy Chorych a pomoc lekarska dla dżiatwy szkolnej 153.
- Kopczyński St., życiorys 57.
- Kongres 8. Międzynarodowy dentystyczny w Paryżu 2—8 sierpnia 1931 r. 140, 141.
- Kongres I. Międzynarod. Stomatologiczny w Budapeszcie 110, 111, 144, 145.
- Kosmetyczne zaopatrywanie obustronnych bocznych szczelin wargi górnej 651.
- Kwasami wykonane zmiany zębowe, ich znaczenie 529.
- Lippel. Nieco o zgryzie 479.
- Loth. O niektórych różnicach antropologicznych jamy ustnej i jej pochodnych 489.
- Mamlok. Czy w przyszłości higiena jamy ustnej oprze się na podstawach biologicznych 494.
- Melchior. Rozmaite postacie zapalenia kości pochodzenia zębowego 505.
- Meussera — nekrolog 153.
- Miazga zębowa, zaburzenia w jej krążeniu i jego następstwa 554.
- Morelli. Paradoksalna reakcja termiczna próbą dobrze wykonanego znieczulenia żuchwowego 524.

- Muzi. Znaczenie zmian zębowych, wykonanych kwasami 529.
- Naszkliwie, jego pato-histogeneza, a rozpoczynająca się próchnica nabłonka szkliwnego 187.
- „Nateina“ Llopisa, nowy środek leczniczy skaz krwotocznych 221.
- Nekrologi: Meusser 153. — Stobiecki 151. — Zilz 53.
- Neuralgia nerwu trójdzielnego 92.
- Nord. Nowe perspektywy w ortodoncji 544.
- Odontoplastyka 357.
- Ortodoncja. Nowe perspektywy 544.
- Ottesen. O zaburzeniach w krążeniu w miążdze zębowej i jego następstwa 554.
- Ozębna szczytowa, jej zapalenia przewlekłe z wytworzeniem torbieli, ich wyleczenie zapomocą terapii koloidowej 570.
- Palazzi. Wyleczenie przewlekłych zapaleń ozębnej szczytowej z wytworzeniem torbieli zapomocą terapii koloidowej 570.
- Paradoksalna reakcja termiczną próbą dobrze wykonanego znieczulenia żuchwowego 521.
- Parma. Znaczenie budowy tkanki kostnej dla enoralnej techniki roentgenowskiej 577.
- Periodontoklazja, zabieg otwarty, oparty na zasadach Cieszyńskiego 588.
- Piperno. Zapalenie stawu barkowego i kolanowego w następstwie ogniska septycznego okołożębowego 590.
- Plastyki twarzy 271.
- Polacy w szpitalu rezerwowym I. we Wiedniu podczas wojny światowej 133.
- Porcelanowa koronowa pochwilkowa 98.
- Powołanie lekarza-dentysty 93.
- Prinz. Przykra woń z ust — przyczyna i zapobieganie 599.
- Próchnica, odżywczo-drobnoustrojowa teoria i obecny stan badań nad próchnicą 231. — Dżagnostyka próchnicy roentgenologiczna i jej znaczenie praktyczne 329. — Walka z próchnicą środkami wewnętrznymi 423.
- Proteza — nowy model po całkowitej resekcji szczęki górnej 427.
- Protezy zębowe połknięte jako ciała obce w przelyku oraz ich wydobywanie zapomocą ezofagogoskopji 257.
- Przeszczepy kostne (Cavina), mój sposób wykonywania ich w obrębie żuchwy 446.
- Radjologia stomatologiczna 241.
- Rany cięte i wypalane w jamie ustnej 435.
- Riha. O torbielach szczękowych bez powodującego zęba 617.
- Roentgenologiczna technika przy dżagnos-tyce złamań szczękowych 407.
- Roentgenowska technika enoralna, znaczenie budowy tkanki kostnej dla niej 577.
- Ropne zakażenie, ropowice szczękowe i ich leczenie 1, 63. — Badania kliniczne 1; Przestrzenie międzypowięziowe 6; Leczenie ropowic 12; Thrombophlebitis 75; Sepsis 78; Powikłania 83, 91.
- Ruch w towarzystwach 58, 115.
- Salamon. Ogólne wskazania dostawek 626.
- Sepsis a ropowice 78.
- Sprawozdanie z XXIV. Zjazdu dorocznego F. D. I. 10—17 sierpnia 1930. Bruksela 35. — Sprawozdanie z kongresu stomatologicznego włoskiego 1930 r. 99.
- Staw barkowy i kolanowy, zapalenie w następstwie ogniska septycznego okołożębowego 590.
- Stobieckiego nekrolog 151.
- Stomatitis bizmutica 247.
- Stryphnon — stosowanie jego przy krwawieniach 61.
- Szabó. Zmiany histologiczne błony śluzowej 634.
- Szymonowicz. Przyczynek do kosmetycznego zaopatrywania obustronnych bocznych szczelin wargi górnej 651.
- Tellier. Rozważania dawniejsze i nowsze z dziedziny patologji ogólnej chorób dziąsłowo-zębowych 659.
- Thrombophlebitis a ropowice 75.
- Tilman. Neuralgia nerwu trójdzielnego 92.

Torbiele szczękowe bez powodującego zęba 617.
 Trójdzielny nerw, neuralgia 92.
 Ulotropsja, zastosowanie jej zasady w leczeniu ropotoku 209.
 Uśpienie, kilka spostrzeżeń 351.
 Wiadomości bieżące 154.
 Wiertarki elektryczne 393.
 Wilga. W sprawie uchyleń w wyrzynaniu się zębów stałych 672.
 Wipla metal, spostrzeżenia kliniczne, stosowanie w aparatach regulacyjnych 699.
 Woń przykra z ust, przyczyny i zapobieganie 599.
 Wykaz prac asystentów i pracujących w Instytucie dentystycznym Uniw. we Lwowie 175.
 Wykaz asystentów, koasystentów i demonstratorów, pracujących pod kierunkiem prof. Cieszyńskiego w Klinice stomatologicznej U. J. K. we Lwowie od 1913—1931 r. 179.
 Wykaz chronologiczny prac prof. Cieszyńskiego od 1906—1931 r. 149.
 Wypełnienia styczne, separacja zębów 369.
 Wyrzynanie się zębów stałych, uchylenia 672.
 Zabieg otwarty przy daleko posuniętych przypadkach periodontoklazji, oparty na zasadach Cieszyńskiego 688.
 Zakażenia okołowierzchołkowe, kontrola bakteriologiczna, ich leczenie 197.
 Zapalenie kości pochodzenia zębowego, rozmaite jego postacie 505.
 Z e m s k y. Zabieg otwarty przy daleko posuniętych przypadkach periodontoklazji, oparty na zasadach Cieszyńskiego 688.
 Z e Ń c z a k. Spostrzeżenia kliniczne nad metalem Wipla i jego stosowaniem w aparatach regulacyjnych 699.

Z j a z d y:

Zjazdu I. Naukowego Polskiego lekarzy-dentystów, Lwów, lipiec 1923, fotografia 143.
 I. Kongres Międzynar. Elektroatjologii dent. w Paryżu (30. VII. — 2. VIII. 1931) 148.
 I. Kongres Międzynarodowego Związku Stomatologicznego A. S. I. w Budapeszcie, 2—7 września 1931. Komunikat III. 110.
 Program 111, 144, 145.
 8-my Międzynarodowy Kongres dentystyczny w Paryżu 1931. Komunikat, 140.
 I. Zjazd naukowy Polski lekarzy-dentystów, Lwów, lipiec, 1923 r. 143.
 Pierwszy zjazd naukowy lekarzy-dentystów we Lwowie w lipcu 1923 r. 137.
 Zjazd V. Polski stomatologiczny — Komunikat II. 60.
 Program 117.
 Zakażenia ropne, ropowice szczękowe i ich leczenie 1, 63.
 O zgryzie 479.
 Zilza nekrolog 53.
 Złamania szczękowe, technika roentgenograficzna przy djagnostyce 407.
 Znieczulenie żuchwowe, paradoksalna reakcja termiczna próbą dobrego wykonania 524.
 Znoszenie bólu przy operacjach, technika nowoczesna ze szczególnem uwzględnieniem chirurgii głowy i szyi 375.
 Ż y c i o r y s y: Andressen 185. — Appleton 195. — Asgis 207. — Beretta 229. — Cavina 445. — Cieszyński V. (Ks. Pam.). — Ennis 405. — Guy 349. — Huet 391. — Ivy 403. — Kopczyński St. 57. — Mamlok 493. — Melchior 503. — Morelli 523. — Nord 543. — Ottesen 553. — Palazzi 569. — Piperno 589. — Prinz 597. — Riha 615. — Salamon 625. — Stobiecki 151. — Szabó 633. — Zemsky 687. — Zilz 53.